

Erste Agrár Szemle

I. évfolyam 3. szám, 2018. március

Szerkesztői üzenet

Önnek mit tojt a nyuszi?

Ha Húsvét, akkor sonka, tojás, nyúl. Idén azonban ehhez még az agrárium szereplői számára a Vidékfejlesztési Program pályázati eredményei is megérkeztek. Ahogy Szarvason március 21-én megtartott agrár-ügyfőltalálkozónkon Mezei Dávid helyettes államtitkár elmondta, a megvalósítási szakasz még az idén összekapcsolódik a kifizetések növekedésével is.

A beruházások idei alakulásával kapcsolatos előrejelzésünk egy újabb csúcsot, mintegy 340 milliárd forintot mutat. Ez ránk, finanszírozókra is feladatokat ró, hiszen a megvalósítás nagyban függ a források rendelkezésre állásától is. Még inkább igaz ez azokra, akik nem pályázati források igénybevételével fejlesztenek. Sőt, projektjeik gyakran gyorsabban és egyszerűbben valósulnak meg.

Márciusi agrárpiazi elemzéseink és előrejelzéseink nem csak a tyúk, a tojás és a sonka, hanem a tavaszi vetési dilemmák, a piaci ártrendek és a KAP tárgyalások újabb fejleményeinek témáit teszik terítékre.

Apropó, teríték! A német eredetű nyúl jelkép nálunk kissé háttérbe szorította a bárányt, de szerencsére a mediterrán országokban továbbra is az ünnepi asztal fontos része, ami juhszektorunk meghatározó piaca is egyben. Itthon viszont leginkább a sonka foglalta el a helyét. Több mint hatezer tonnát fogyasztunk el belőle ebben az időszakban.

Ismét visszautalva hagyományos agrár-ügyfőltalálkozónk legutóbbi rendezvényére: a túlfűtött agrár-beruházási, -finanszírozási környezetben nagyon fontos, hogy olyan stratégiai partnert találjunk, aki nem csak a szavak szintjén elkötelezett az agrárium irányában, hanem tevőlegesen is segít stratégiai döntéseink meghozatalában, fenntartható fejlődésünk elősegítésében. Az Erste Bank vállalati portfoliójában több mint 40 százalékot képviselnek az agráriumhoz kötődő hitelek. Saját agrárszakmai műhelyünk, vagy akár ez az elemző-előrejelző kiadvány is alátámasztja, hogy e kétszáz éves pénzintézet komolyan gondolja az Önökkel való együttműködést.

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	2
Agrárpiacok	3
Csak egyszer törík el	3
Erőteljesen fel kell lépni a kockázatos baromfiimport ellen	4
Csökkent a húságazat teljesítménye	5
Trendforduló a tejtermékek árában	6
Elszabadult a gabonafélék ára	7
Kiemelt téma	8
Az Erste Agrár Kompetencia Központ gondolatai a precíziós gazdálkodással kapcsolatban	8
Erste Agrár Előrejelzések	12
Mindenütt kéznél vagyunk	15
Kapcsolatok	16

Agrárpiacok

Hír¹: Csak egyszer törík el

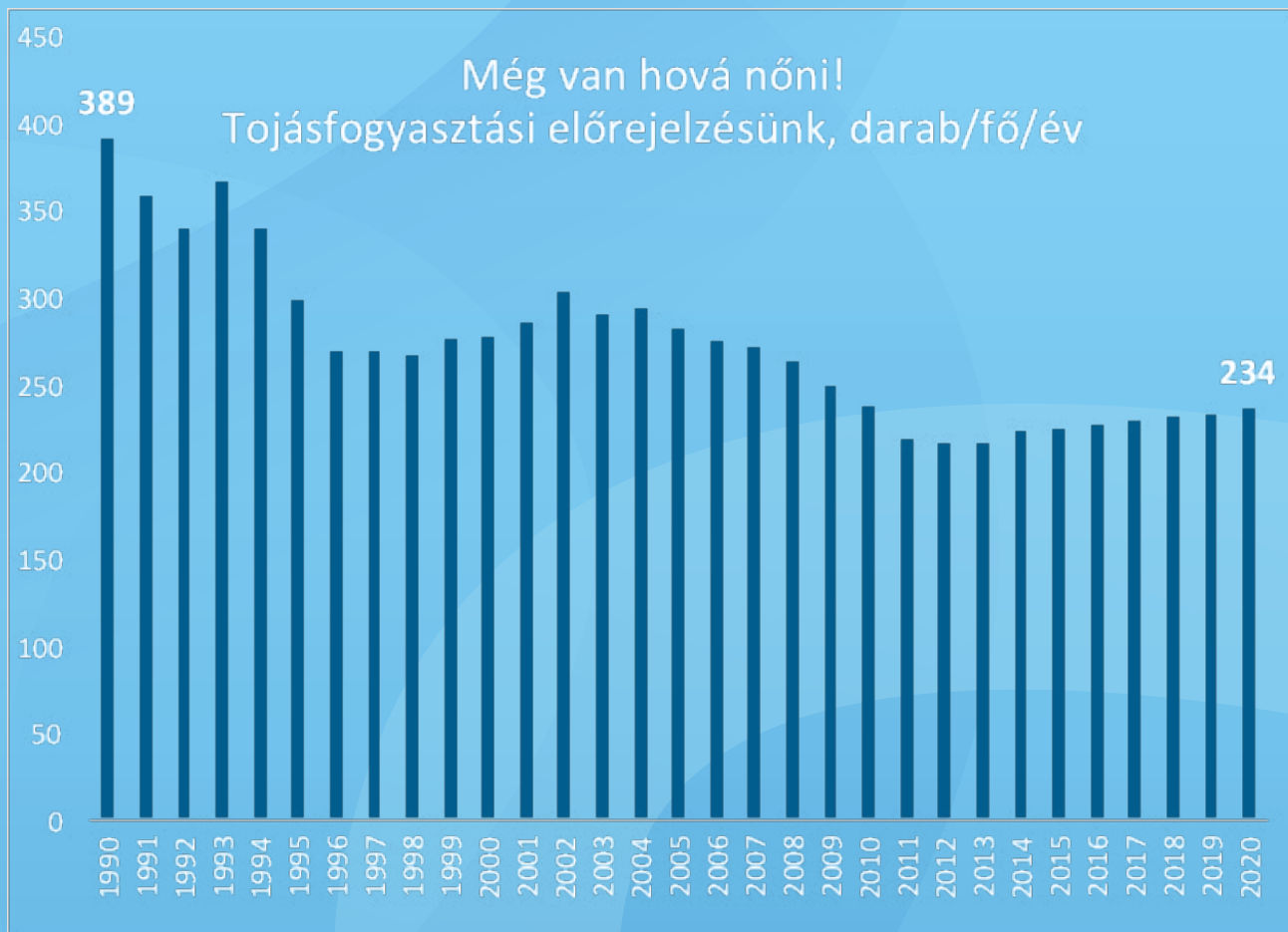
Ugyan már Magyarországon is egyre keresettebbek a nem ketreces tartásból származó tojások, a többség még ma is az olcsóbb típust emeli le a polcról.

Erste kommentár

Mivel a hazai fogyasztó számára még mindig a tojás ára az elsődleges döntési szempont vásárláskor, a kínálat több mint 80 százaléka ketreces tartásból származó termék. Azzal viszont igen kevesen vannak tisztában, hogy a tyúk számára a ketreces tartás csak akkor okoz rossz életkörülményeket, ha nem előírászerűen üzemeltetik. Az előírásoknak megfelelő ketreces tartás során a kutatók sem tapasztaltak kimutatható jeleket, amelyek alátámasztanák a közvélekedést. Az EU a világ legszigorúbb állatjóléti szabályozását alkalmazza, és lássuk be, az állatok elképesztő termelési mutatói (mintegy 300 db/tojó/év sem azt jelzik, hogy szenvedések között élnek és „dolgoznak”. Arról is keveset beszélünk, hogy az alternatív tartási módszerek esetében rosszabb az általános higiéniai állapot, több az élősködő, szennyezettebb a tojás, viszont a költségek jóval magasabbak. Szóval, ahogy az a világon mindenütt lenni szokott, a tojástermelési technológiák megítélése sem lehet fekete vagy fehér. Jöhet a közösségi marketing, a fogyasztók képzése, a „Tudta Ön” típusú kommunikáció.

Szokásos előrejelzésünk azt mutatja, hogy az egy főre jutó tojásfogyasztás az előttünk álló években folytatja lassú növekedését. Ebben viszont az is benne foglaltatik, hogy a jelenleg a piacnak mintegy 30 százalékát kitevő importot nem fog érdemben visszaszorulni.

¹ Kihasnálva a modern technika nyújtotta lehetőséget, az elemzett témát, cikket csak internetes hivatkozás formájában szerepeltetjük.

Forrás: KSH • Erste Agrár Kompetencia Központ

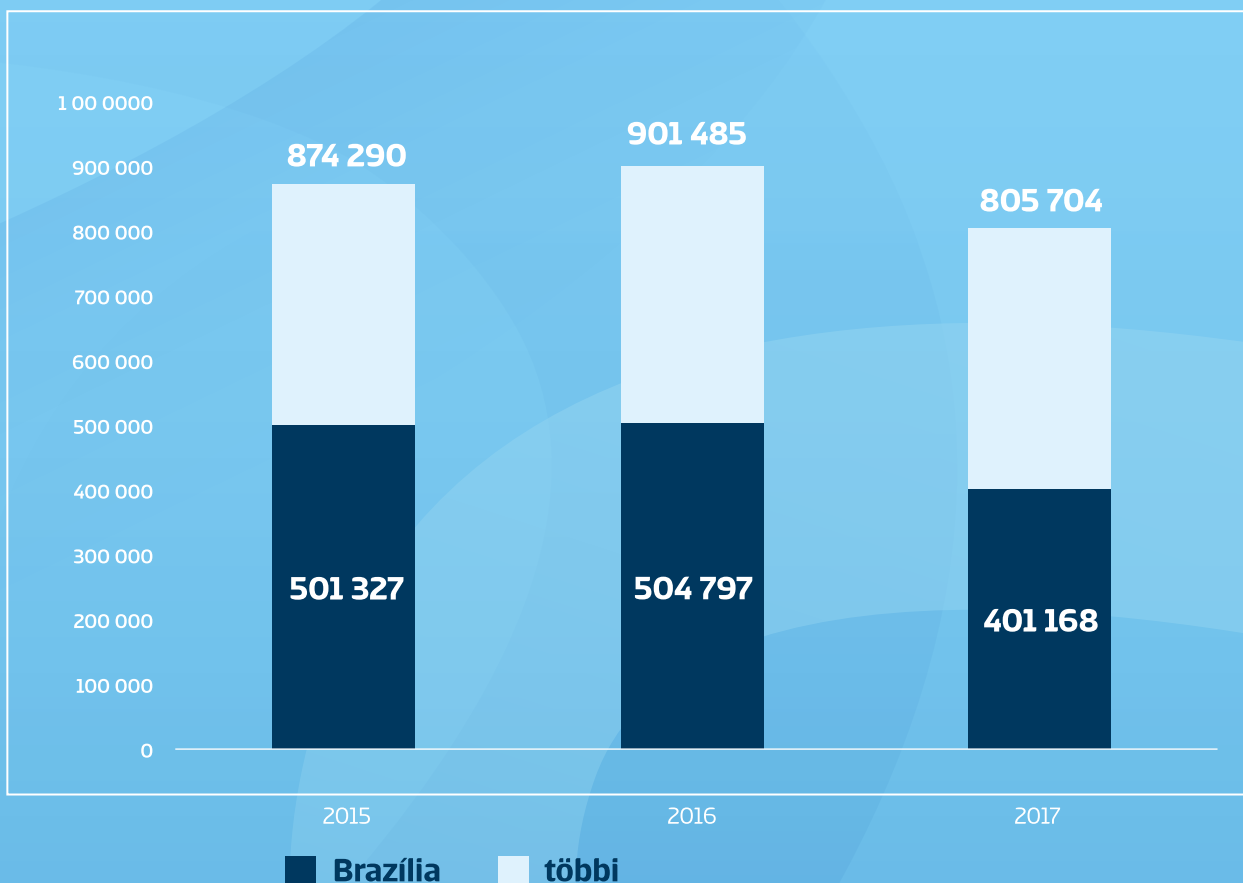
Hír: Erőteljesen fel kell lépni a kockázatos baromfiimport ellen.

Nem jöhet létre az Európai Unió és a dél-amerikai MERCOSUR-országok közötti szabadkereskedelmi megállapodás, amíg az újabb brazil húsbotrányt a hatóságok ki nem vizsgálják.

Erste kommentár

A végső szakaszban lévő tárgyalások jogosan idézik fel Önben is a TTIP történetét. Mintha megint nem az EU érdekei alapján tárgyalnának a nevünkben. Ha évente 100 ezer tonna baromfihús érkezik az EU piacára vámmentesen egy olyan országból, ahol nem csak, hogy sokkal enyhébbek az állati termék előállítás feltételei, hanem még visszaélésekre is fény derült, akkor a baromfitartók és feldolgozók elbizonytalanodhatnak, beruházásaikat pedig elhalaszthatják. Pedig ez lenne csak nagy baj igazán. A kérdést úgy is fel lehet tenni, ha egyik évről a másikra a brazil csirkehús-behozatal az EU-ban tudott 100 ezer tonnával csökkenni, és ez éppen megfelel a közösség importjának csökkenésével, akkor mi szükség van erre a mennyiségre?

Tavaly pont a brazil visszaesés mértékével csökkent az EU csirkehús importja, tonna

Forrás: DG Agri

Hír: Csökkent a húszágazat teljesítménye.

A húszágazat összesen 746 milliárd forint termelési értéket állított elő tavaly. Teljesítménye 2,9 százalékkal csökkent 2017-ben. Tavaly mintegy 6-6,3 ezer tonnányi füstölt áru fogyott a húsvéti időszakban, amelynek értéke meghaladta a 8 milliárd forintot. Az évi sonkafogyasztás 25-30 százaléka ehhez az ünnephez kötődik.

Erste kommentár

Ha valahol nem mindegy, milyen forrásból, milyen terméket veszünk meg, az a sonka. Az élelmiszer bizalmi jellegének állatorvosi lova sokat fejlődött az elmúlt években. Tekintve, hogy a sonka forgalmának háromnegyedét a nagy eladóterű üzletek bonyolítják, üzletpolitikájuk döntő hatással van a piac alakulására. Mivel Húsvéti sonkát évente egyszer veszünk, ennek címkéjét csaknem mindenki behatóbban megvizsgálja. A hatás látványos, egyre magasabb minőségű terméket veszünk. Ez a fizetőképességgel ugyanúgy összefügg, mint a beszerzés fent említett csatornájával. Mivel idén hamarabb van e mozgóünnep, a piac nem fog tudni akkorát nőni, mint a korábbi években (két héttel kevesebb időnk van a vásárlásra) a premizálódás azonban tovább fog erősödni.

Hír: Trendforduló a tejtermékek árában

A hathónapos szerződések elterjedésének és a szorosabb termelői-feldolgozói összefogásnak köszönhetően a belföldi nyerstej-árak decemberre ismét 100 Ft/kg közelébe emelkedtek. A trendforduló azonban máris bekövetkezett, hiszen az uniós és a hazai átlagár is csökkent január és február között.

Erste kommentár

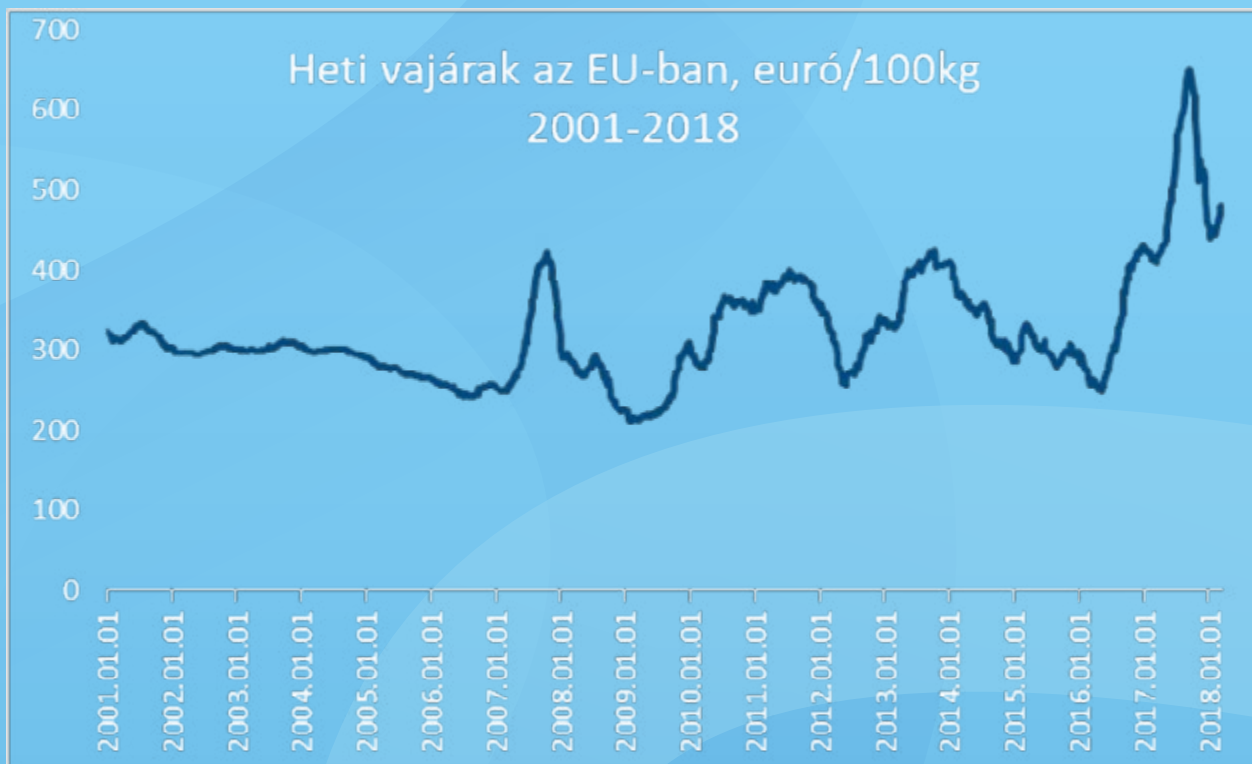
Februárban tovább erősödött a nyerstej belföldi árának előnye az exporttal szemben. A 14 forintos kilónkénti különbség már tetemes. Mivel a kivitel emiatt csökkenni fog, fel fog gyorsulni a belföldi áresés is. Kihasználhatnánk az alkalmat arra, hogy dicsekedjünk, mi megmondtuk, és megint igazunk lett, de ehelyett inkább arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a tejtermékkivitel látványos növekedése jó irány. Bár továbbra is nettó importőrök vagyunk, az egyenleg javul, és ha a tervezett tejipari beruházások megvalósulnak, akkor még tovább csökkenhet a deficit.

Tej és tejtermék külkereskedelem, tonna

	2016		2017		2017/2016 %	
	import	export	import	export	import	export
Tej és tejszín 0401	94 757	366 576	93 157	386 619	98,31	105,47
Tej és tejszín 0402	9 584	100	7 602	113	79,32	113,00
Kefir, joghurt	54 695	4 729	64 681	10 821	118,26	228,82
Tejsavó	7 814	34 502	7 668	36 187	98,13	104,88
Vaj és vajkrém	7 915	1 057	7 112	910	89,85	86,09
Sajt és túró	62 468	29 146	61 128	32 417	97,85	111,22

Forrás: KSH

A hír másik üzenete a tejszír tartós felértékelődése. Valóban volt egy jelentős árhullám tavaly a tejszír, így a vaj piacán is az EU-ban. Ennek azonban igen ingatagok voltak az alapjai. Magyarul, véleményünk szerint nem lépett fel olyan mértékű hiány az EU piacán, ami ilyen mértékű hisztériára okot adott volna. Ez egyébként a gyors visszarendeződésben meg is mutatkozott. A pszichózis azonban hatott, a korábbinál magasabb szinten maradt a zsír ára, ami igen jó üzenet a honi tejtermelők számára is. Azt jelzi, hogy érdemes a mennyiség mellett a beltartalom javítására irányuló technológiai fejlesztéseket is meglépni, mert a bevételek a jövőben még inkább fognak ettől függeni.

Forrás: DG Agri

Hír: Elszabadult a gabonafélék ára

Nemcsak a takarmányárpa, de a többi gabona ára is a vártnál nagyobb mértékben emelkedett az elmúlt néhány hétben.

Erste kommentár

Az a baj az ilyen hírekkel, hogy megtévesztőek, mivel a címben nem szerepel az időszak, az időtáv. Így az elfoglalt olvasó, aki átfutja reggel a híreket, leginkább csak azok címét, könnyen félreérti a helyzetet. A kattintás-vadászatnak pedig mindenki áldozatul esik egyszer-egyszer.

Nos, a helyzet az, hogy valóban az elmúlt hetekben rég látott jelenségek érkeztek vissza a gabonapiacra. Ezek legérdekesebbike az áruvisszatartás. Arról van szó, hogy a szántóföldi növénytermesztők immár elég stabil anyagi háttérrel és tárolási kapacitással bírnak ahhoz, hogy piaci spekulációkba bocsátkozzanak, vagyis jobb árak reményében tovább tartásuk gabonájukat. Ha ez elterjed, és mozgalom-szerűen tűnik el a kínálat a piacról, akár a kisebb tőkeerejű kereskedők, felvásárlók cége is rámehet. A szervezethez igen jól kézzel fogható eredménye is lehet e jelenség. Kérdés, hogy nem zilálják-e szét annyira a piacot, hogy az hosszabb távon már érdekeik ellen van.

Az Erste Agrár Kompetencia Központ véleménye az, hogy (1) a szervezett piac vertikálisan is szükséges; (2) Középtávon a gabona tömegcikk piacán tovább fog fokozódni a verseny, ami szükségszerűen az árak mérséklődésével fog járni. Az erre való felkészülésnek pedig egyik fontos tartóoszlopa a vertikális és horizontális integráció, a fajtaazonos kínálat növelése, a kisebb szegmensekbe való belépés, a réspiaci és a tömegcikk előállítás optimális arányának kialakítása.

Hír: Maradhatnak a területalapú kifizetések.

A hazai mezőgazdaság jövője szempontjából biztató, hogy az Európai Unió tagállamai támogatják az egységes területalapú támogatási rendszer (SAPS) fennmaradását a 2020 utáni közös agrárpolitikában (KAP) is – közölte az uniós agrárminiszterek legutóbbi találkozásáról a Földművelésügyi Minisztérium.

Erste kommentár

Nem csak a területalapú, hanem a termeléshez kötött támogatások fennmaradása is kiemelten fontos a magyar gazdák számára. A nemzeti mozgástér - úgy tűnik - tovább fog szélesedni az agrárpolitikában. Ez helyes, de csak azzal a megkötéssel, hogy felső korlátot kell szabni neki, hiszen e nélkül a tagállamok közötti egyenlőtlenségek növekedéséhez vezetne, ami pedig ellentétes az EU eddigi törekvéseivel.

A KAP jelenleg zajló reformja kapcsán az intézkedések tagállami igényekhez való igazítása, nemzeti célok és teljesítmény-mutatók kialakítása várható. A teljesítmények mérésében is inkább a tagállamok, mint a kedvezményezettek szintje válik meghatározóvá. Ehhez persze az előzetes feltételrendszerek kialakításának döntő szerepe lesz. Ez várhatóan úgy fog történni, hogy a tagállam megtervezi saját lépéseit, majd az EU ezt értékeli és jóváhagyja.

Kiemelt téma

Az Erste Agrár Kompetencia Központ gondolatai a precíziós gazdálkodással kapcsolatban

Zöld-fehér gondolatok a precíziós gazdálkodásról

Míg egy finanszírozó számára a precíziós gazdálkodás szép zöld és fehér, tehát a környezetgazdálkodás és a piaci fehéredése felé mutató eszköz, ugyanez a gazdák szempontjából nem ilyen egyértelmű. Azzal már mindenki tisztában van, hogy nincs más út a magyar mezőgazdaság előtt, mint a precíziós gazdálkodásra való áttérés. Már nem az a kérdés, igen vagy nem, hanem az, hogy mikor. A jelenlegi gazdasági-finanszírozási környezet nagyon jó alkalom, mi több, soha vissza nem térő alkalom arra, hogy komoly lépéseket tegyünk a beruházások téren. Viszont, ahogy az az élet minden oldalán igaz, a precíziós gazdálkodás sem egy önmagában működő rendszer. Csak egy része a gazdálkodás körülményei, eszközei komplex halmazának. S ez az, amit sokan még nem értenek.

A mezőgazdaságban mindig vannak slágertémák, amik a figyelem középpontjában vannak. Gondoljunk vissza az Európai Unióhoz történt csatlakozást megelőzően a magánkézbeadás mindent vivő témájára, majd ennek helyére az EU-s támogatások léptek, ma pedig a precíziós gazdálkodás a minden agrár témájú beszélgetés egyik kulcsfogalma. Pedig már maga a fogalom sem mindenki számára egyértelmű, jelenti ugyanazt. A lényeg, hogy a szemlélet formálásával egységes egészként gondoljunk az élet, a munka, a gazdálkodás

minden elemére. A precíziós gazdálkodás felé való elmozdulás felkészültséget, tanulást igénylő folyamata alkalmas arra, hogy e szemléletváltást a vezetőktől, tulajdonosoktól egészen a dolgozóig előmozdítsa, de fennáll a veszélye annak, hogy önmagában üdvöztető útnak tekintik a technológiai fejlesztések ez irányú mozgását.

Önmagában nem csodafegyver

Tisztában kell lenni például azzal is, hogy a precíziós gazdálkodás nem azonnal megtérülő befektetés. Rengeteg szintje, fokozata van, de nagyon jó dolog, és megállíthatatlanul terjed. Ám akkor lesz siker, ha professzionális megvalósításával együtt a termelési szerkezetünket is hozzáigazítjuk a piachoz. Akkor csodafegyver lesz. E nélkül azonban sok ember számára zsákutcát jelent majd, hiszen csak ideig-óráig fedi el a piaci nehézségeit. Ha az ember tanul, beruház, fejleszt, akkor egyik oldalon fejlődik ugyan, de ha közben ugyanazt termeli, amellyel korábban értékesítési gondjai voltak, azok meg is maradnak. A tömegcikkre épülő hazai agrármodell egyre ingatagabb. Ezen pedig a precíziós gazdálkodás nyújtotta előnyök sem változtatnak érdemben. Középtávon – például üzemméreteink, a fajtaazonos tételek mérete miatt – nem számíthatunk tartós sikerekre a nemzetközi piacon. Ha ezt a helyzetet pusztán a precíziós gazdálkodással gondolom áthidalni, akkor rossz útra megyek. Lehet ugyan a hatékonyságot néhány százalékkal növelni, az önköltséget csökkenteni, de a piac arról szól, hogy azonos fajták mozognak egyre nagyobb tételekben és egyre olcsóbban. Ezt pedig önmagában a precíziós gazdálkodás nem oldja meg. Meg kell találni a réspiaci lehetőségeket, a versenyképes egyensúlyt a tömegcikk és a magasabb hozzáadott értékű termékek között. Jó lenne, ha mindenki úgy tervezné meg a gazdasági évét, mit hogyan tud majd eladni. Ehhez ismernie kell a piacot, melyek az alapvető tendenciák, milyen irányba változik, és hogyan jut el oda. Ebben nagy segítséget nyújthatnak a középtávú előrejelzések. Az Erste Agrár Kompetencia Központban megvan az ehhez szükséges tudás és tapasztalat. Elemezzük, melyek az alapvető tendenciák, amelyek középtávon hatnak a piacon, és előrejelzéseket készítünk. Anélkül ugyanis nehéz a precíziós gazdálkodás költséges beruházásaihoz kapcsolódó döntéseket megalapozottan meghozni, hogy ne látnánk néhány évre előre a fő piaci tendenciákat. Nagyon sokan érzékelik már, hogy a tömegcikkkel nem boldogulnak, és próbálnak specializálódni, vagy valamilyen réspiaci stratégiát kialakítani. Ehhez meg kell nézni, hogy a hozzánk hasonló adottságokkal rendelkezők körében milyen sikertörténetek vannak. Nem okvetlenül arra kell gondolni, hogy feltaláljak valami olyat, amiben úttörő leszek. Mindenütt vannak kitörési pontok, réspiaci lehetőségek. Bármilyen növény vagy állat esetében.

A szemléletváltás nem kerül semmibe. Az adat a drága

Röviden összefoglalva a precíziós gazdálkodás lényegét: a technológia fő ismerve a területünk és a gazdaságunk minél mélyebb ismerete, valamint ennek az információhalmaznak a segítségével az optimális működésre való törekvés. Véleményünk

szerint nem az az elsődleges kérdés, hogy ezt a tudást a technológia révén, vagy a hosszú időn át tartó tapasztalás útján szerezzük meg. A precizitás megjelenhet egy idős gazda éveken át tartó áldozatos munkájában is, mint amikor az eke fogásából megmondja a területe kötöttségét és a táblán belüli nedvességmegtartó képesség különbségeit. Ennek a tudásnak a megszerzésére a felgyorsult és erősen gépesített világban azonban már nincs lehetőség. A táblák, földterületek 'körtörténete' sokszor ismeretlen, a területek koncentrációdsakor a sokfelől döntési körünkbe tartozó területeket egyben kezeljük és előzetes vizsgálatok nélkül, azonos dózissal kezeljük. Pedig ez nem csak környezetvédelmi, hanem gazdasági téren is sok kérdést vet fel.

A tábla mély ismeretéhez szükséges adatoknak nemcsak értéke, hanem költsége is van. Ez annál magasabb lesz, minél pontosabb adatokat szeretnék megszerezni. Ezért jelenik meg a költségtényező a lenti táblázat mindkét oldalán. Az egyszerűbb megoldás a hozammérő használata, amivel mérhetővé válik a tábláról lekerülő termény által a kimenő inputok összessége. A tábla hozamtérképe azonban önmagában csak egy okozat, ami az eredendő okot – ami lehet elemi-, vadkár, mikro-, makroelem hiány/többlet, művelési/emberi hiba... stb. – csak sejteti.

A precíziós gazdálkodás legfontosabb előnyei és nehézségek a bank szemszögéből

ELŐNYÖK

- Információs többlet;
- Költségeket csökkent;
- Hozamot növel;
- Megelőzhet beavatkozásokat;
- Emberi hiba kiküszöbölése;
- Automatizálás;
- Növényi tolerancia maximalizálása;
- Elemek közötti szinergia révén további előnyök;
- Nyomon követhetőség, élelmiszerbiztonság növelése.

NEHÉZSÉGEK

- Pontos adatokat, kalibrációt igényel;
- Költségeket növel;
- Drága beruházás, nehéz meghatározni a költségeket;
- Nem lehet mindent befolyásolni;
- Szaktudást igényel;
- Különböző szabványok;
- A (tömeg)termékek piacán a hozzáadott érték nehezen realizálható.

Az érdeklődőknek azt a kérdést is fel kell tenniük maguknak, hogy mihez kezdenek ezzel az adatmennyiséggel? A nyers adat önmagában értéktelen; módszertanilag és szakmailag megalapozott kijuttatási tervvel együtt jelent csak komoly megtakarítási lehetőséget. Emellett a technológiák terjedésének az is gátat szab, hogy az inputok és a termények nyomon követhetőségével együtt nő a cégen belüli átláthatóság is. Lássuk be, hogy ez még nem mindenkinek áll érdekében. Az adatok kiértékelésére egy új piac kezd formálódni, amiben – remélhetőleg – kiemelt szerep jut majd a szaktanácsadói hálózatnak és új módszertannal felszerelve pontosabb adatok kerülnek a gazdák birtokába.

A pénzügyi intézetek számára egy igen csábító hitelezési cél a precíziós gazdálkodás több szempontból is. Bár idővel csökken az eszközök értéke, de - megfelelő birtokméret esetén - hatékonyságjavító célként a megtérülése rövid lehet. A birtok mérete nem azt jelenti, hogy csak a nagyok számára lehet járható út a gazdálkodás precízzé tétele. Kis birtokoknál csak a megfelelő gépkapcsolásokat kell megtalálni az elinduláshoz. Mivel a növénytermesztésben a legnagyobb költségtényező a tápanyag kijuttatás, ezért ennek táblán belüli megkülönböztetett kezelése jelenti a legnagyobb költségmegtakarítást is. Érdemes ezzel kezdeni és erre egy kedvező ár-érték arányú gépkapcsolatot kiépíteni. Ezt azonban nem kell feltétlenül saját beruházással kezdeni. Szolgáltatásként igénybe véve is el lehet kezdeni a tapasztalatszerzést.

A szemléletváltás nem kerül semmibe, az adat megszerzése és kiértékelése a drága. A pénzügyi intézet szempontjából az a szemlélet fontos, ami a gazdát jellemzi a precíziós gazdálkodáson keresztül. A gazdáknak sokszor nehézséget okoz az adminisztráció, vagy egy komplex, megalapozott üzleti terv összeállítása. A precíziós technológiák segítségével az adatok megbízhatóak, követhetőek, kevesebb lehet az emberi hiba, továbbá a növények, állatok általános életképessége is javul igényeik pontosabb kielégítése nyomán. Ezek a pénzügyi intézet kockázatkezelésének szempontjából fontosak, hiszen javul a termelés fenntarthatósága és az üzem versenyképessége is. Különösen gyorsan megtérülhetnek ezek a beruházások magasabb hozzáadott értékű ágazatok (állattenyésztés, kertészet) esetén, mert a tömegtermékek piacán - ahogy a táblázatban is áll - nem tudunk árkülönbséget realizálni precíziós és nem-precíziós termelésből származó végtermék között.

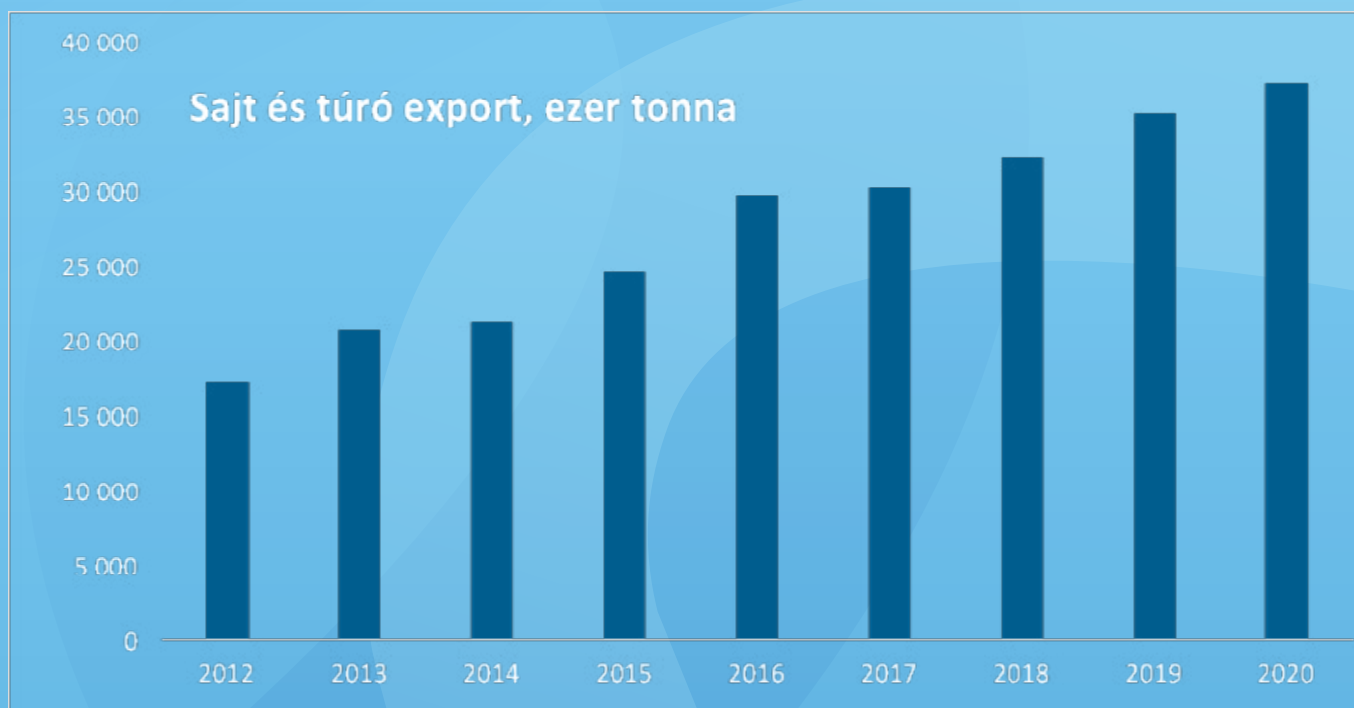
Az adatok mélysége meghatározza a költséget és a kinyerhető információkat, a kettőnek összefüggésben kell lennie. Ha a gazdálkodó optimalizálni szeretné a tevékenységét, akkor a precíziós gazdálkodás kiváló lehetőség a számára. Ha erre nincs indíttatása, akkor más irányba kell menni: a hatékonyságjavítástól a költségminimalizálásig többféle út is létezik. De a globális tényezőket figyelembe véve nem biztos, hogy mindegyik járható lesz a következő tíz évben.

Erste Agrár Előrejelzések

Úttörőnek számító előrejelző tevékenységünk célja hozzájárulni ügyfeleink megalapozottabb üzleti döntéseikhez. E rovat e tevékenység egyik kommunikációs csatornája.

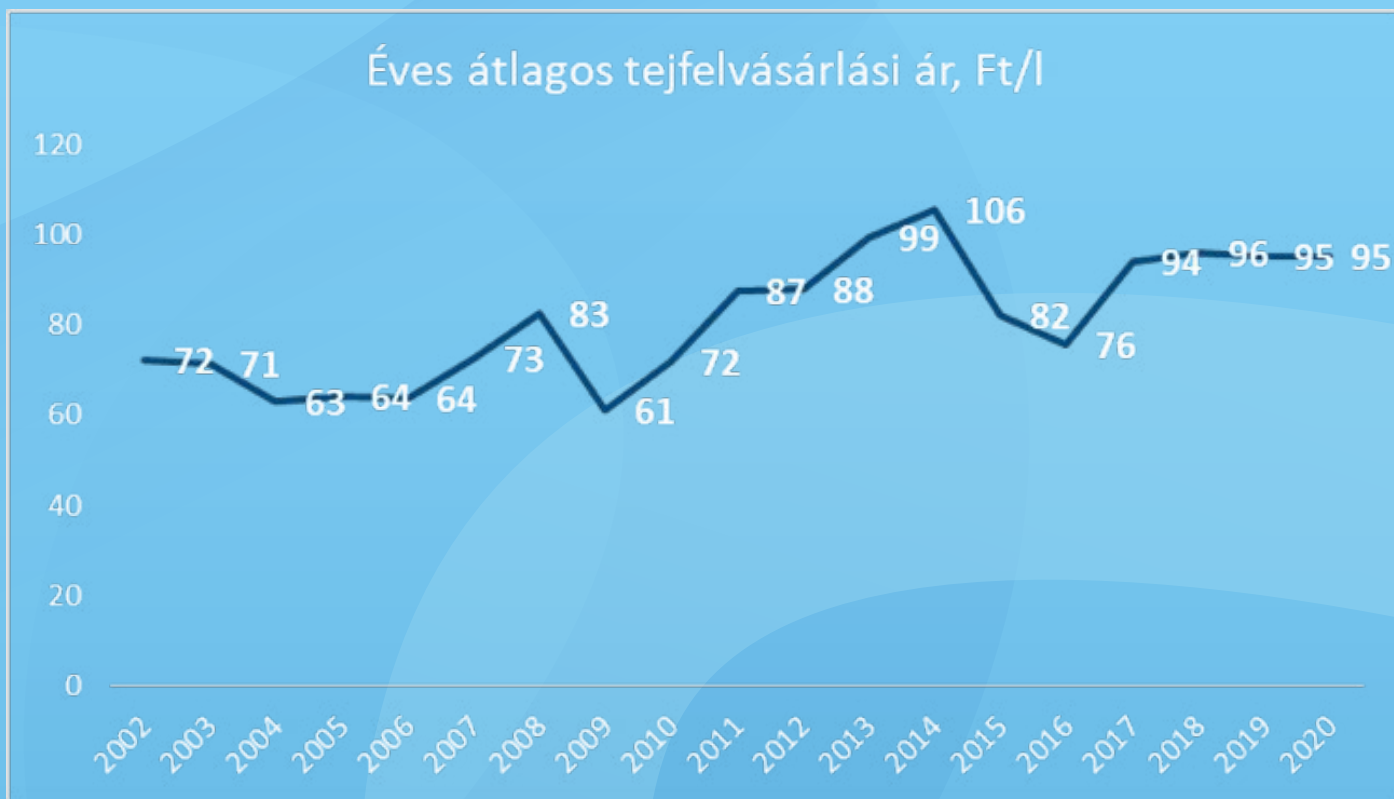
E hónapban a tejpiacról, illetve – a tavaszvárás jegyében – az italpiacokról hoztunk előrejelzéseket.

A tejtermékek külkereskedelmi egyenlegének tavalyi javulását már elemeztük e lapszámban. Ezt most kiegészítjük egy sajtexport piaci várakozással, mi szerint a sajt kivitel bővülése tartós jelenség. Ez egybe vág mind a hazai beruházási tervekkel, mind az európai trendekkel.

Forrás: KSH + Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

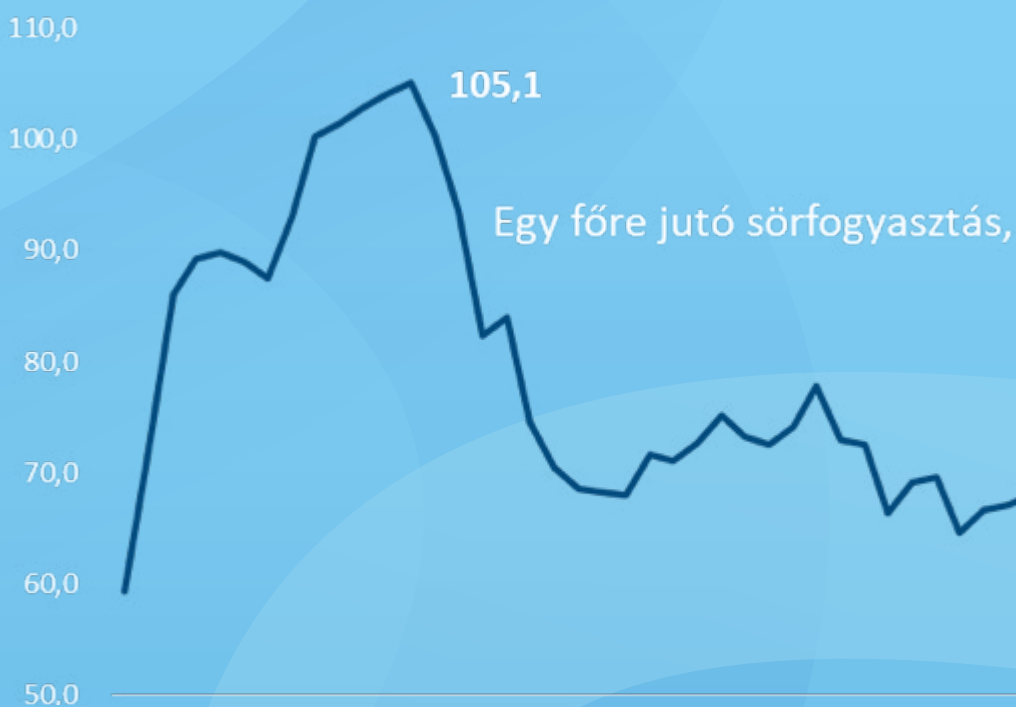
A másik előrejelzésünk a tej felvásárlási árakra vonatkozik. E szerint a tavalyi jelentős emelkedés az idén nem ismétlődik meg, de nem is számítunk összeomlásra.

Forrás: KSH-2017-től Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

A tavaszi ünnepek környékén, az idei nagy sporteseményekre készülve, előrejelzést adunk a sör és a bor fogyasztásának középtávú alakulására is. Sörpiaci előrejelzésünk háttére pontokban:

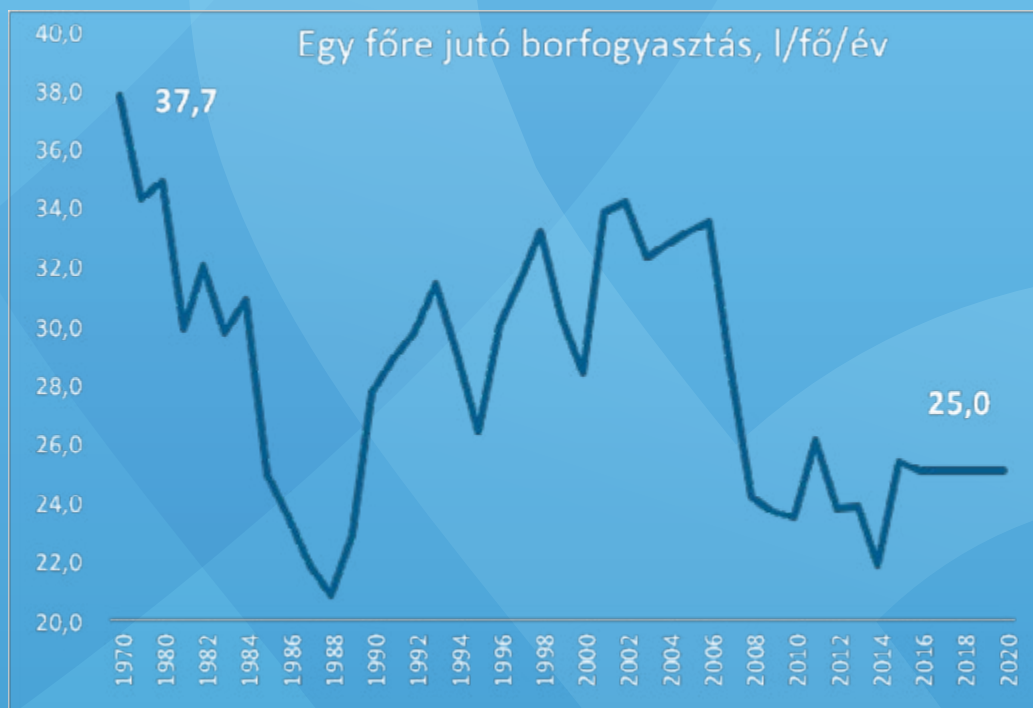
- 70 liter körül telítődik, értékben tovább nő
- A növekedés a felső szegmensekben jellemzőbb
- Ez a sörkultúra erősödését jelenti
- Kétharmad dobozos marad
- Az iparág szerkezete stabil marad
- Erős innovációs nyomás

Forrás: KSH+ Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

Ehhez hasonlóan a belföldi borpiacról a következőket gondoljuk:

- A belföldi fogyasztás mennyiségben nem, értékben viszont növekedni fog
- Bormarketing kiemelt szerepe továbbra is nagy
- Import hordós borok további visszaszorulása folytatódni fog

Forrás: KSH+ Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

Mindenütt kéznél vagyunk

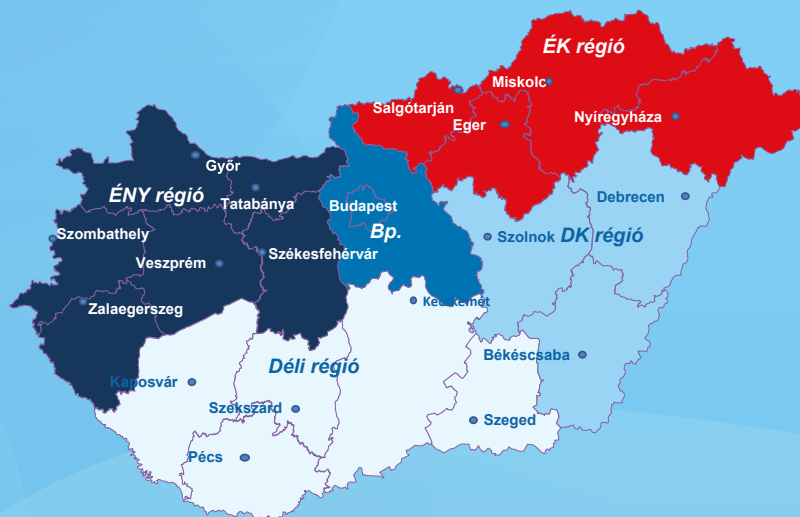
Észak-Kelet Magyarországi Vállalati Régió

Az Erste Bank Észak-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj Zemplén, Szabolcs Szatmár Bereg megyékre terjed ki.

A Régió minden megyeszékhelyen (Salgótarján, Eger, Miskolc, Nyíregyháza) rendelkezik Vállalati Irodával.

A Régióvezető, Sumi Csaba okleveles vállaltgazdasági agrármérnök végzettséggel is rendelkezik.

Az Észak-Kelet Magyarországi Régió aktívan hozzájárult az Erste Bank agrárhitel állományának elmúlt 2 évben nyújtott 60 százalékos növekedéséhez, a régió a 2017-es évben 38 százalékkal növelte agrár hitelportfólióját, míg a teljes hitelállománya 26 százalékkal növekedett.

A Régió aktívan együttműködik az Erste Bank Agrárkompetencia központjával, így az agrárium szereplőinek személyre szabott finanszírozási megoldásokkal áll a rendelkezésére.

A Régió kollégáinak több éves gyakorlata van az agrárium és a mezőgazdasági cégek finanszírozásában.

A Régió sikereinek titka, hogy a kollégák proaktívan mindig a legjobb szakmai és finanszírozási megoldásokat keresik az agrárium szereplőinek, miközben ismerik a szektor működését is.

Kit keressek?

Sumi Csaba - Régióvezető

+36 30 505 0107

Csaba.Sum@erstebank.hu

Gulyás László - Eger

+36 20 991 0150

Laszlo.Gulyas@erstebank.hu

Újvári Róbert - Nyíregyháza

+36 20 329 2222

Robert.Ujvari@erstebank.hu

Jánosik Anita - Miskolc

+36 30 516 9836

Anita.Janosik@erstebank.hu

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ
agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Somogyvári Edit
Telefon: +36 30 23 3700
edit.somogyvari@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

A kiadványt az Erste Bank Hungary Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról az Erste Bank Hungary Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem az Erste Bank Hungary Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.